

عنوان مقاله:

تبارشناسی نگاره های قدرت فره ایزدی در اسطوره های شاهنامه باتکیه بر نظریات میشل فوکو

محل انتشار:

فصلنامه مطالعات هنر اسلامی، دوره 19، شماره 47 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 21

نویسندگان:

نصرت اله احمدی فرد - دانشجوی دکتری زبان و ادبیات فارسی، واحد خرم آباد، دانشگاه آزاد اسلامی، خرم آباد، ایران.

علی حیدری - استاد گروه زبان و ادبیات فارسی، واحد خرم آباد، دانشگاه آزاد اسلامی، خرم آباد، ایران.

مسعود سپه وندی - استادیار گروه زبان و ادبیات فارسی، واحد خرم آباد، دانشگاه آزاد اسلامی، خرم آباد، ایران

خلاصه مقاله:

تمدن و فرهنگ ملت ها از مولفه هایی همانند اصالت، مدنیت و آرمان گرایی شکل می گیرد و با قدرت سیاسی و اجتماعی پایدار می ماند. قدرت رابطه ای اجتماعی است و ادبیات اسطوره ای و حماسی، بهترین گزینه برای آشنایی با تمدن و فرهنگ مردمانی است که در بطن تاریخی خود اساطیر و پادشاهان نامداری داشته اند. اساطیر، سرچشمه جهان بینی و آمال یک قوم یا نژاد هستند. فره ایزدی و اثرات قدرت این فره نیز یکی از این آبخشورهای باستانی است. آرای تبارشناسی فوکو به بن مایه های تاریخ نظر دارند و رد قدرت را پیگیری می کند، ولی تفاوت ماهوی و ذاتی آن ها با روش های تاریخی کاملاً محسوس است. فوکو معتقد است: قدرت، امری مولد است و هویت و ذهنیت را تولید می کند. از نظر او قدرت صرفاً از یک منبع نشأت نمی گیرد و نمی توان فقط دولت یا پادشاهان را منشا ایجاد قدرت دانست. این پژوهش به روش توصیفی و تحلیلی و با تکیه بر داده های منابع کتابخانه ای به رشته تحریر درآمده است یافته های پژوهش حاکی از این است که در تبارشناسی اساطیر، به چگونگی پیدایش، زایش و خاستگاه نظم حاکم بر جهان توجه می شود اما از نگاه فوکو هیچ کس نمی تواند از قدرت بگریزد، هرچند ردپای قدرت را نمی توان تنها در یک فرد، پادشاه، حکومت یا دیکتاتور جست وجو کرد. قدرت در همه سطوح و زوایای اجتماعی پخش و گسترده است. این پژوهش در پی آن است که براساس آرای تبارشناسانه میشل فوکو دانشمند فرانسوی اثرات «قدرت فره ایزدی» را در بین برخی اساطیر شاهنامه بررسی کند. در این میان بخش های مهمی از این اثرات در برخی نگاره های نسخ مصور مشهود است. اهداف پژوهش: بررسی اثرات قدرت فره ایزدی اساطیر شاهنامه با تکیه بر نظریه میشل فوکو. بررسی تبارشناسی قدرت فره ایزدی در نگاره های شاهنامه. سوالات پژوهش: براساس نظریه میشل فوکو اثرات قدرت فره ایزدی چه بازتابی در برخی اساطیر شاهنامه دارد؟ تبارشناسی قدرت فره ایزدی در نگاره های مربوط به اساطیر شاهنامه چگونه است؟

کلمات کلیدی:

تبارشناسی، فره ایزدی، قدرت، فوکو، نگاره های شاهنامه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1685228>

